

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 92/09-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 24. februára 2009 predbežne prerokoval sťažnosť J. Ď. a E. Ď., obaja bytom S., vo veci namietaného porušenia čl. 12 ods. 1, 2 a 3, čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v konaniach vedených Krajským súdom v Žiline pod sp. zn. 23 Co 76/2006, sp. zn. 8 Co 330/2006 a sp. zn. 6 Co 131/2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. Ď. a E. Ď. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. februára 2009 doručená sťažnosť J. Ď. a E. Ď., obaja bytom S. (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie čl. 12 ods. 1, 2 a 3, čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v konaniach vedených Krajským súdom v Žiline (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 23 Co 76/2006, sp. zn. 8 Co 330/2006 a sp. zn. 6 Co 131/2008. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 4. februára 2009.

Zo sťažnosti a z priložených listinných dôkazov vyplýva, že sťažovatelia ako žalobcovia podali proti žalovanej J. Ď. (ďalej len „žalovaná“) Okresnému súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) 30. augusta 2005 žalobu, ktorou sa domáhali odstránenia neoprávnenej stavby – vodovodnej prípojky postavenej žalovanou na parcele 414, teda na

pozemku sťažovateľov. Uznesením okresného súdu č. k. 13 C 216/05-31 z 24. januára 2006 sťažovateľom nebolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov. Na základe ich odvolania uznesením krajského súdu sp. zn. 23 Co 76/2006 z 28. februára 2006 bolo uznesenie okresného súdu potvrdené. Proti uzneseniu krajského súdu podali sťažovatelia 12. apríla 2006 dovolanie datované 10. apríla 2006. Ďalším uznesením okresného súdu č. k. 13 C 216/05-46 z 15. mája 2006 bol zamietnutý návrh sťažovateľov, aby im bol v konaní ustanovený právny zástupca z radov advokátov. Následným uznesením krajského súdu č. k. 8 Co 330/2006-56 z 23. augusta 2006 bolo uznesenie okresného súdu na základe odvolania sťažovateľov potvrdené. Proti uzneseniu krajského súdu podali sťažovatelia dovolanie 29. novembra 2006 datované 28. novembra 2006.

Rozsudkom okresného súdu č. k. 13 C 216/05-105 z 10. januára 2008 bola žaloba zamietnutá. Podľa názoru okresného súdu zo znaleckého posudku znalca – zememerača Ing. M. K. zo 14. decembra 2002, ktorý sťažovatelia predložili ako dôkaz, že sporná vodovodná prípojka sa nachádza na ich parcele č. 414, tvrdená rozhodujúca skutočnosť vôbec nevyplýva. Navyše z výsluchu samotných sťažovateľov vyplýva, že sťažovatelia majú svoju parcelu č. 414 oplotenú oceľovým oplotením s podpornými betónovými múrikmi, pričom sporná vodovodná prípojka žalovanej sa nachádza pred oplotením.

Z rozsudku krajského súdu sp. zn. 6 Co 131/2008 z 29. októbra 2008 vyplýva, že ním bol na základe odvolania sťažovateľov potvrdený rozsudok okresného súdu č. k. 13 C 216/05-105 z 10. januára 2008. Podľa názoru krajského súdu okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci a na jeho základe dospel aj ku správny právny záverom. Okresný súd správne uvádza, že ak sa sťažovatelia domáhajú odstránenia vodovodnej prípojky žalovanej z parcely č. 414, potom je nutné, aby preukázali oprávnenosť takéhoto nároku tým, že je skutočne do ich vlastníckeho práva nimi tvrdeným spôsobom zasahované. Z vykonaného dokazovania a skutkového stavu zisteného okresným súdom však nebolo preukázané tvrdenie sťažovateľov, podľa ktorého si žalovaná zriadila vodovodnú prípojku na ich nehnuteľnosti. Nebolo v konaní povinnosťou žalovanej preukazovať svoje tvrdenia, že prípojku nemá zriadenú na nehnuteľnosti sťažovateľov, ale naopak, bolo dôkazné bremeno na strane sťažovateľov, ktorí ak tvrdili, že vodovodná prípojka žalovanej sa nachádza na ich nehnuteľnosti, mali túto skutočnosť aj preukázať.

Okresný súd správne konštatuje, že z vykonaných dôkazov táto okolnosť nevyplýva. Písomné vyhotovenie rozsudku spolu so spisom bolo vrátené z krajského súdu okresnému súdu 28. januára 2009.

Podľa názoru sťažovateľov právoplatný rozsudok porušuje ich základné práva, pretože predloženými dôkazmi dostatočne preukázali neoprávnený zásah žalovanej do ich vlastníckeho práva.

Sťažovatelia žiadajú vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie označených článkov ústavy jednak odmietnutím oslobodiť ich od súdnych poplatkov, ďalej nepridelením bezplatného právneho zástupcu a napokon zamietnutím ich žaloby s tým, aby boli rozsudky krajského súdu z 29. októbra 2008 a okresného súdu z 10. januára 2008 zrušené a aby bola vec vrátená na ďalšie konanie s vyslovením zákazu ďalšieho porušovania základných práv a slobôd sťažovateľov. Požadujú tiež priznanie primeraného finančného zadostučinenia v eurách.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne

neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Sťažnosť v časti smerujúcej proti konaniam vedeným krajským súdom pod sp. zn. 23 Co 76/2006 a sp. zn. 8 Co 330/2006 treba považovať za oneskorene podanú.

Uznesenie krajského súdu sp. zn. 23 Co 76/2006 z 28. februára 2006 muselo byť doručené sťažovateľom najneskôr 10. apríla 2006, keďže uvedeného dňa je datované ich dovolanie proti tomuto uzneseniu. Ďalšie uznesenie krajského súdu č. k. 8 Co 330/2006-56 z 23. augusta 2006 muselo byť sťažovateľom doručené najneskôr 28. novembra 2006, keďže dovolanie sťažovateľov proti tomuto uzneseniu je datované uvedeného dňa. Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu až 4. februára 2009, stalo sa tak dávno po uplynutí zákonnej dvojmesačnej lehoty.

Odlíšna je situácia, čo sa týka tej časti sťažnosti, ktorá smeruje proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 6 Co 131/2008 z 29. októbra 2008. Túto časť sťažnosti považuje ústavný súd za zjavne neopodstatnenú.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu tento nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06).

Podstatou podanej žaloby bolo tvrdenie sťažovateľov, podľa ktorého žalovaná zasiahla do ich vlastníckeho práva tým, že na ich pozemku postavila vodovodnú prípojku. Na dôkaz tejto skutočnosti predložili okresnému súdu znalecký zememeračský posudok znalca Ing. M. K. Tento znalecký posudok bol podaný v inej občianskoprávnej veci a otázkou situovania spornej vodovodnej prípojky sa vôbec nezaoberal. Ani ďalšie dôkazy, ktoré sťažovatelia produkovali, tvrdenú skutočnosť nepreukázali. Vzhľadom na takúto dôkaznú situáciu nemožno považovať rozsudok krajského súdu ani za arbitrárny, ale ani za zjavne neodôvodnený.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. februára 2009